

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา
Leadership of School Administrators in the 21st Century Based
on Teachers' Opinions Under Songkhla Provincial Office of the
Vocational Education Commission

^{1*}มนสิชา บงสุนันท์ Monsicha Bongsunan

^{2**}อริสรา บุญรัตน์ Arisra Boonrat

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2}Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

*First author, e-mail: monsicha.cha074@hu.ac.th

**Corresponding author, e-mail: arisra@hu.ac.th

Received September 23, 2025; Revised October 15, 2025; Accepted: March 26, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและ 3) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ตามตัวแปร ขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละสถานศึกษา ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .945 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็น ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีเพียงด้านวิสัยทัศน์ ที่มีความแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผู้บริหารการศึกษา; ภาวะผู้นำ; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Abstract

This research article is a quantitative study aimed to: 1) study the leadership of school administrators in the 21 st century according to the opinions of teachers under Songkhla Provincial Office of the Vocational Education Commission, 2) compare the leadership of school administrators in the 21st century based on the opinions of teachers under Songkhla Provincial Office of the Vocational Education Commission categorized by work experience, 3) compare the leadership of school administrators in the 21st century based on teachers' opinions under Songkhla Provincial Office of the Vocational Education Commission classified by school size. The sample group consisted of teachers under the Office of the Vocational Education Commission in Songkhla Province for the academic year 2023. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan sample size table, resulting in a total of 269 participants. Stratified random sampling was employed based on the size of each educational institution, followed by simple random sampling using a lottery method proportional to the number of the population in each institution. A questionnaire and an interview form were used as research instruments for data collection, with a reliability of .945. The statistics used for data analysis included

frequency, percentage, mean, standard deviation, and an F-test. The research results revealed that: 1) The leadership of school administrators in the 21st century, based on teachers' opinions under Songkhla Provincial Office of the Vocational Education Commission, was at a high level overall and in each aspect; 2) The results of comparing the leadership of school administrators in the 21st century according to the opinions of teachers under Songkhla Provincial Office of the Vocational Education Commission, categorized by work experience, found that teachers with different work experiences showed no differences in their views, both overall and in each aspect; 3) The results of comparing the leadership of school administrators in the 21st century according to teachers' opinions under Songkhla Provincial Office of the Vocational Education Commission, classified by school size, found that teachers working in schools of different sizes did not have different opinions overall. However, when considering individual aspects, only the "vision" aspect was found to be statistically significantly different at the .05 level.

Keywords: School Administrators; Leadership; Office of the Vocational Education Commission

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาจะทราบแนวปฏิบัติที่ดี และมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่แล้วนั้น แต่ในขณะเดียวกันก็มีผู้บริหารบางส่วนที่ยังมีการบริหารงานและปฏิบัติตนแบบเดิม การบริหารงานโดยยึดความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโดยไม่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงไปของสังคมและโลก (นฤมล คุณาแก้ว, 2563)

เพราะฉะนั้นภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 นั้นจึงถือว่าเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษา เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทหลักสำคัญในการรับรู้ ประสานงาน สนับสนุน อำนวยความสะดวก เพื่อให้สมาชิกในหน่วยงานได้ใช้ความสามารถของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำดังกล่าว คือ ต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรม และเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียนสามารถโน้มน้าวให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคน ได้แสดงพฤติกรรมของตนเองตามที่ผู้นำประสงค์ภายใต้

สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของส่วนรวมหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข ดังนั้นภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นศิลปะส่วนหนึ่งในการทำให้เกิดอิทธิพลในการจูงใจผู้อื่นให้มาร่วมปฏิบัติงาน เพื่อให้สำเร็จ ตามความมุ่งหมายและเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จขององค์กรนั่นเอง (บุษยมาส ผาดี, 2563)

แต่สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นภาวะผู้นำที่ผู้นำมีความสามารถ มีอิทธิพลต่อบุคคลหรือเพื่อนร่วมงานในการใช้อิทธิพลหรืออำนาจในรูปแบบต่างๆ มองการไกล มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการองค์กร มีทักษะ การบริหารท่วงการเปลี่ยนแปลงที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ปฏิบัติการกิจตามแผนงานที่วางไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ มาปรับเปลี่ยนรูปแบบ การทำงานให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และมีทักษะที่ทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขประกอบไปด้วยด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านผู้นำที่มีศิลปะในการนำ ด้านผู้นำที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงาน ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 (บุษยมาส ผาดี, 2563) อีกทั้งยังมีแนวคิดที่กล่าวว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ในการดำเนินการต่างๆภายในสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้อย่างรวดเร็วซึ่งประกอบด้วยทักษะ ดังนี้ ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม (ไกรสร เจียมทอง, 2561)

ดังนั้น จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความสามารถทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, 2561) และนโยบายดังกล่าวจะช่วยให้มีการพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารที่เป็นผู้นำที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 และมีประสิทธิภาพ เพราะผู้บริหารในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา มีทั้งผู้บริหารยุคเก่าและยุคใหม่ โดยผู้บริหารยุคเก่ายังยึดติดการบริหารงานแบบเดิมไม่ตั้งรับต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ส่วนผู้บริหารยุคใหม่ก็ยังคงเป็นผู้บริหารที่ขาดภาวะการเป็นผู้นำในการบริหารงาน จึงส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ตามตัวแปร ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ตามตัวแปร ขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยนฤมล คูหาแก้ว (2563); บุษยามาส ผาดี (2563); พิกุล นามสง (2565); มุทิตา อินกล้า และคณะ (2565); ยุวเรศ ประดู่ และคณะ (2564); วรรัตน์ ศรีบุตดา และอำนาจชนะวงศ์ (2566) ได้ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ด้านความเป็นผู้นำ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านวิสัยทัศน์ 5) ด้านทักษะการสื่อสาร

2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** คือ ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำนวน 10 แห่ง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 885 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละสถานศึกษา

3. **เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 50 ข้อ และ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่เกี่ยวข้องกับการหา ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา

4. **การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ** โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และ

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .945

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามในแต่ละชุด ได้จำนวน 269 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา มีรายละเอียดดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตาม ความคิดเห็นของครู	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.35	0.43	มาก
2. ด้านความเป็นผู้นำ	4.16	0.45	มาก
3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.10	0.46	มาก
4. ด้านวิสัยทัศน์	4.23	0.46	มาก
5. ด้านทักษะการสื่อสาร	4.26	0.47	มาก
รวม	4.22	0.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, SD = 0.45$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.35, SD = 0.43$) รองลงมา คือ ด้านทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.26, SD = 0.47$) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.23, SD = 0.46$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.16, SD = 0.45$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.10, SD = 0.46$) ตามลำดับ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกในภาพรวมตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู	ค ว า ม แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.435	3	.145	.792	.499
	ภายในกลุ่ม	48.592	265	.183		
	รวม	49.028	268			
2.ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	.598	3	.199	.969	.408
	ภายในกลุ่ม	54.473	265	.206		
	รวม	55.071	268			
3.ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.011	3	.337	1.574	.196
	ภายในกลุ่ม	56.707	265	.214		
	รวม	57.718	268			

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4.ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.991	3	.330	1.552	.201
	ภายในกลุ่ม	56.374	265	.213		
	รวม	57.365	268			
5.ด้านทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.664	3	.555	2.590	.053
	ภายในกลุ่ม	56.727	265	.214		
	รวม	58.391	268			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.706	3	.235	1.498	.215
	ภายในกลุ่ม	41.636	265	.157		
	รวม	42.342	268			

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็น ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ตามตัวแปร ขนาดสถานศึกษา มีรายละเอียดดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกในภาพรวมตามตัวแปรขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.002	2	.001	.006	.994
	ภายในกลุ่ม	49.025	266	.184		
	รวม	49.028	268			

2. ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	.080	2	.040	.193	.824
	ภายในกลุ่ม	54.991	266	.207		
	รวม	55.071	268			
3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.736	2	.368	1.718	.181
	ภายในกลุ่ม	56.982	266	.214		
	รวม	57.178	268			
4. ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	1.558	2	.779	3.713	.026
	ภายในกลุ่ม	55.807	266	.210		
	รวม	57.365	268			
5. ด้านทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.130	2	.565	2.623	.074
	ภายในกลุ่ม	57.261	266	.215		
	รวม	58.391	268			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.405	2	.202	1.283	.279
	ภายในกลุ่ม	41.938	266	.158		
	รวม	42.342	268			

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยพบว่ามีเพียงด้านวิสัยทัศน์ ที่มีความแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงานสูง สามารถจัดการบริหารงานได้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา อีกทั้งมีบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล กำกับติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ ภายนอก เพื่อส่งเสริมการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ความคิดเห็น

ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) ความสอดคล้องนี้เป็นข้อบ่งชี้สำคัญว่าองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทักษะด้านเทคโนโลยี วิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า การบริหารการเปลี่ยนแปลง และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลบวกต่อมุมมองของครูต่อผู้บริหาร (ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, 2561)

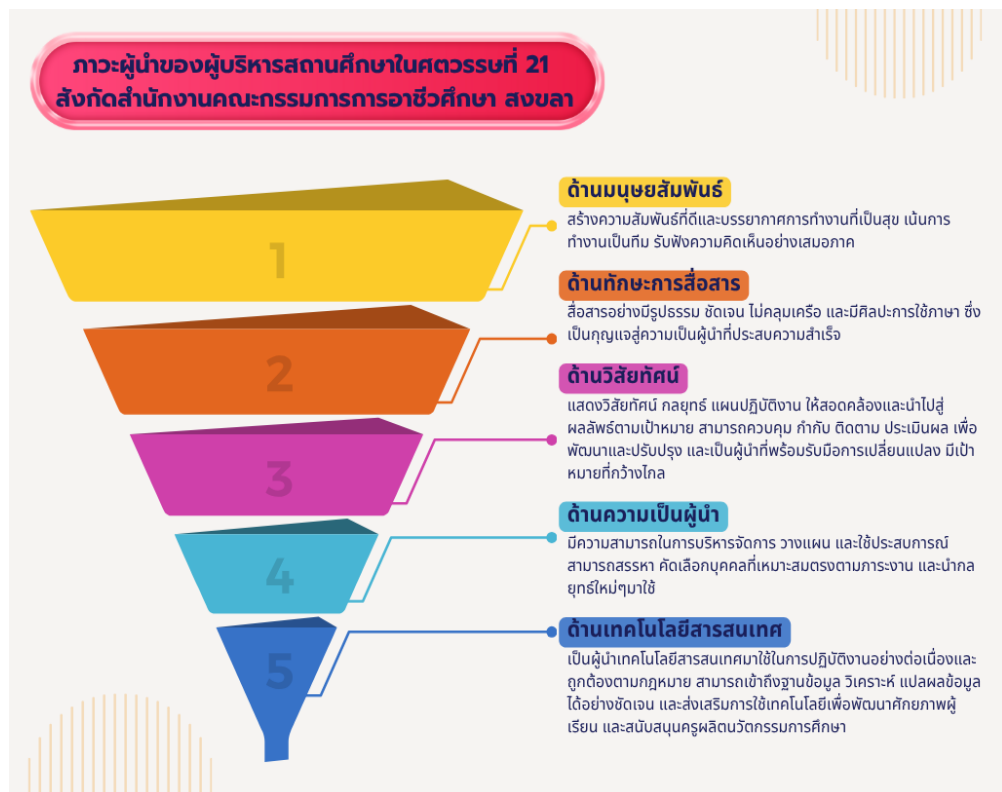
2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ แต่สอดคล้องกับผลวิจัยของคณินนิตย์ กิจวิธิ ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมรายด้าน และรายข้อไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้เป็นข้อบ่งชี้ว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาในสงขลาประสบความสำเร็จในการสร้าง มาตรฐานของภาวะผู้นำ ที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับความคาดหวังของครูในทุกระดับประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความมั่นคงและความไว้วางใจในการบริหารจัดการองค์กร (คณินนิตย์ กิจวิธิ, 2561)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสร เจียมทอง ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและหลายด้าน อยู่ในระดับมาก และเปรียบเทียบกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และได้เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับด้านภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยี ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลาประสบความสำเร็จในการยกระดับ คุณภาพ ของผู้นำให้มีความเท่าเทียมกันในทุกขนาดสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีต่อระบบการศึกษาโดยรวม เนื่องจากเป็นการยืนยันว่า ขนาดสถานศึกษาไม่ใช่ปัจจัยหลักที่กำหนดคุณภาพของภาวะผู้นำ หากแต่เป็นการ

ลงทุนในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารตามกรอบทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลต่อการรับรู้ของครู โดยตรง (ไกรสร เจียมทอง, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอองค์ความรู้ใหม่ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากภาพอธิบายได้ว่า การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในด้านการจัดการสถานศึกษาและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งวิเคราะห์ได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ด้านทักษะการสื่อสาร 3) ด้านวิสัยทัศน์ 4) ด้านความเป็นผู้นำ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

บทสรุป

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็น ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สงขลา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างด้านวิสัยทัศน์ ที่มีความแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการวางระบบการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เน้นการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาพัฒนาและลงมือปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ นำปัญหามาเป็นเป็นโจทย์ในการตั้ง เพื่อสร้างสรรค์คิดค้นนวัตกรรมรูปแบบ วิธีการ พัฒนาสถานศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาตัวแปรด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อาทิเช่น ภูมิภาคของสถานศึกษา สังกัดของสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ไกรศร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการ การศึกษา*. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- คณิงนิตย์ กิจวิธีย์. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 5(1): 33-40.
- นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุษยมาส ผาดี. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิกุล นามสง. (2565). การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*, 1(2): 30-43.
- มุกิตดา อินกล้า และคณะ. (2565). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *e-Journal of Education Studies*, 4(1): 32-47.
- ยุวเรศ ประดู่ และคณะ. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารการวัด ประเมินผล สถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์*, 1(2): 47-56.
- วรรัตน์ ศรีบุตดา และอำนาจ ชนะวงศ์. (2566). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 7(2): 361-376.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทิวธาภิเสก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. *วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. คณะศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกริก.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3): 608-610.

